

VRN:n sidosryhmätapaaminen

17.12.2020

COVID-19 -epidemian vaikutukset väestön ravitsemukseen

Marleena Tanhuanpää
Elintarviketeollisuusliitto

Pandemian vaikutukset Suomen elintarviketeollisuuteen?

Yleisesti tilanne yrityksissä on koronan suhteen rauhallinen ja tuotantokyky pääosin normaali. Yritykset ovat tehneet huolellisesti erilaisia varotoimenpiteitä. Iso osa yrityksistä on tehnyt hyvin yksityiskohtaiset suunnitelmat korona-ajan toimintaan sekä tilanteeseen, jossa työntekijä sairastuu.

Koronan myötä yritysten asiakaspinta muuttui tai katosi (foodservice), kysyntään rajut vaihtelut, jakelukanavat muuttuivat muutokset tuotantoon ja volyymeihin

ETL:n tuore talouskatsaus ja tilannekuvakyselyt:

- Yritysten saamat tilaukset ovat vähentyneet ja pandemian aiheuttamat vaikeudet alkaneet näkyä tuotannossa. Koronan aiheuttamat lisäkustannukset kuormittavat ja heikentävät kykyä kilpailla kotimaassa ja vientimarkkinoilla.
- Yritysten aikeet irtisanoa henkilöstöä olivat tuplaantuneet lokakuusta marraskuuhun. 16 prosenttia elintarvikeyrityksistä arvioi joutuvansa irtisanomaan henkilöstöä

Elintarviketeollisuus on suhdanteiltaan vakaa, mutta matalan kannattavuuden ala. Se työllistää suoraan 38 000 henkilöä. Yksi työpaikka alalla synnyttää peräti yli kolme työpaikkaa muualle ruokaketjuun.

Pandemian vaikutukset elintarvikkeiden kulutukseen

Kotimaiset yritykset ovat elintärkeitä ovat suomalaisten ruokahuollon turvaajina. Kotimaisen elintarvikeketjun tärkeys ja kriittisyys ruokahuollon ja huoltovarmuuden kannalta on kirkastunut.

Suomalaiset haluavat tehdä vastuullisia valintoja. *Taloustutkimuksen tuoreen Suomi syö –tutkimuksen mukaan* korona-aika on vahvistanut entisestään suomalaisten halua suosia kotimaisia elintarvikkeita ostopäätöksissään. 80 prosenttia pitää nyt tärkeänä syödä kotimaista ruokaa, osuus on kasvanut vuodesta 2016 seitsemän prosenttiyksikköä. Ympäristöarvot korostuvat ruokavalinnoissa yhä selvemmin.

- 2/3 oli lisännyt kasvisruuan osuutta ruokavaliossaan ja suosi lähiruokaa. Trendin suunta on ollut nähtävissä ja yritykset ovat lisänneet muun muassa kasvisruuan tarjontaansa.
- Puolet oli vähentänyt punaisen lihan syömistä. Vähittäiskaupan osuus lihan myynnistä on kasvanut merkittävästi, ja samalla myynti ravintoloiden kautta on vähentynyt. Kokonaiskulutuksen suunta on kuitenkin alaspäin, ja laskun ennustetaan myös jatkuvan ensi vuonnakin.
- Ruokahävikin vähentämiseen ja kotimaisten tuotteiden valitsemiseen kiinnitetty huomiota.

RUOKAA alettiin laittaa enemmän kotona

Talous | Ruokakauppa

HS 15.12.2020

Näin lisääntynyt kokkaaminen näkyi ruokaostoksissamme: HS pyysi suurilta ketjuilta tiedot siitä, mitä ruokia ostettiin enemmän kuin viime vuonna

Ruokakulttuurin tutkija Johanna Mäkelä uskoo, että Suomessa oli tilaa uusille mauille muista ruokakulttuureista.

Ravitsemusterapeutti Leena Putkosta ei haittaa, että säilykkeiden ja pakasteiden ostaminen lisääntyi.

Myynti kehittyi suotuisasti esim.:

- Jauhot
- Marjapakasteet
- Pekoni
- Ateriakokonaisuudet,
- Maustamistuotteet
- Säilöntätuotteet
- Säilykkeet
- Keitot
- Kastikkeet
- Kuivaruoka-annokset
- Pastat
- Riisit

Korona-ajan vaikutus terveyteen? +/-

Osa on hyödyntänyt esim. työmatkoista säästyvän ajan liikuntaan ja terveelliseen kokkailuun, osa taas on jäänyt paitsi säännöllistä työpaikka- tai kouluruokailua.

Ruoan terveellisyys on edelleen vahva megatrendi

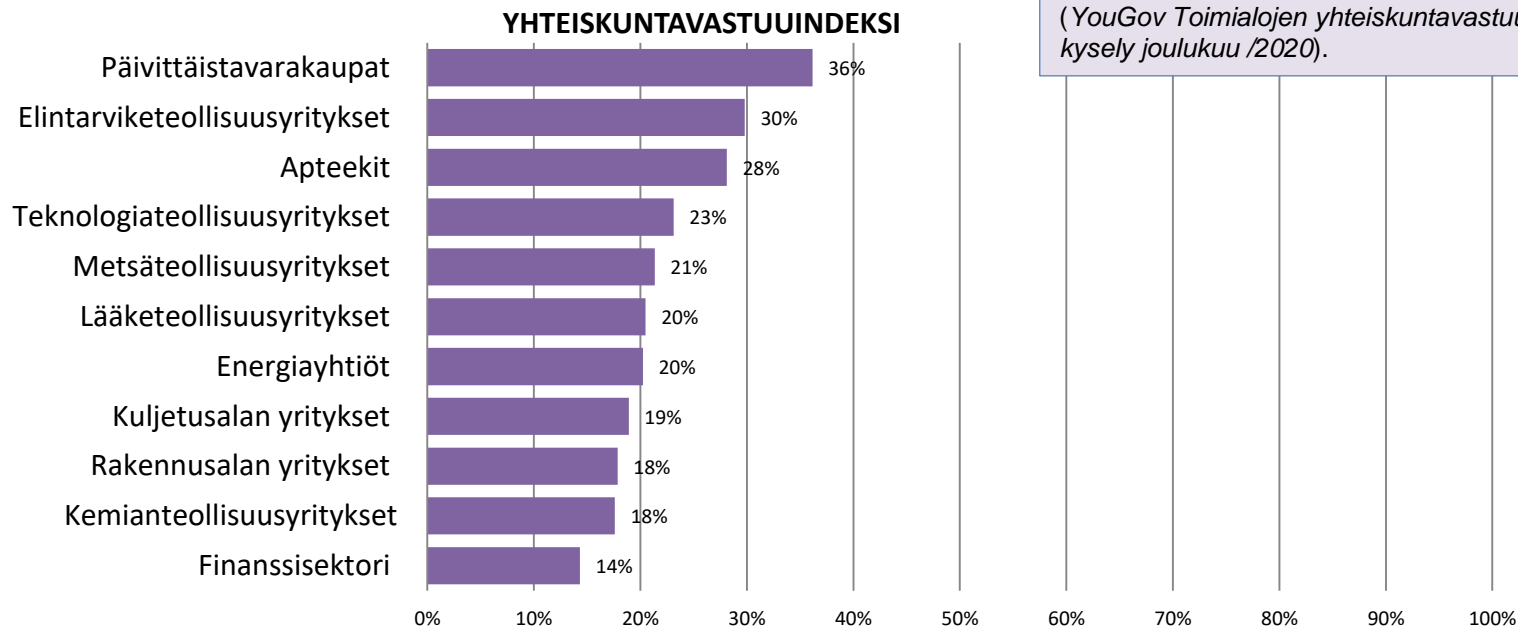
Suomi Syö 2020 –tutkimuksen mukaan ruoan terveellisyyttä pidetään edelleen tärkeänä ja tavoiteltavana asiana.

- 79 % syö mielestään riittävän terveellistä ruokaa
- 86 % haluaa ennen kaikkea syödä terveellisesti
- 68 %:lle säännöllinen liikunta ja terveellinen ruokavalio on elämäntapa
- 73 % kiinnittää ruuassa huomiota raaka-aineiden terveellisyyteen

Suomi Syö 2020 –tutkimukseen vastanneiden mukaan terveellistä ruokavaliota kuvaavat parhaiten:

- Sisältää paljon kasviksia, hedelmiä ja marjoja
- Monipuolinen
- Kuitupitoinen
- Seuraavat maininnat: vähän suolaa, luonnollinen, lautasmalli, tuoretta kalaa...

Vastuullisimmat toimialat 2020

Kyselyssä tarkastellaan vastuullisuutta usealla osa-alueella, muun muassa **ympäristö- ja ilmastoasioissa, tuotteiden laadussa ja kansantaloudellisissa vaikutuksissa.**
(YouGov Toimialojen yhteiskuntavastuu -kysely joulukuun /2020).

Tuotevalikoima ja ravitsemusinformaatio

Kuinka hyvin suomalainen elintarviketeollisuus on mielestäsi onnistunut vastuullisuustyössään seuraavissa asioissa?

Laajan tuotevalikoiman tarjoaminen (jotta kuluttajilla on mahdollisuus tehdä valintoja vastuullisuuden eri näkökulmista)

2018 (N=1000)

Keski-arvo

3,77

Kasvipohjaisten tuotteiden tarjonnan kehittäminen ja monipuolistaminen

2020 (N=1000)

3,76

Ravitsemusinformaation tuottaminen ja tarjoaminen kuluttajille

2020 (N=1000)

3,47

2018 (N=1001)

3,34

2014 (N=1010)

3,29

YouGov

■ Erittäin hyvin (5) ■ Melko hyvin (4) ■ Kohtalaisesti (3) ■ Melko huonosti (2) ■ Erittäin huonosti (1) ■ En osaa sanoa

80-85 % vastanneista katsoi, että elintarviketeollisuus on onnistunut vähintään kohtalaisesti laajan tuotevalikoiman ja ravitsemusinformaation tarjoamisessa kuluttajille sekä kasvipohjaisten tuotteiden kehittämisessä.

Kiitos!

Marleena Tanhuanpää
marleena.tanhuanpaa@etl.fi
@martanhuanpaa

Maistuvaa
jouluu!
Season's
Greetings!

Elintarviketeollisuusliitto
Finnish Food and Drink Industries' Federation

